

PREMOGARJI BODO BAJE NADALJEVALI S STRAJKOM

FORDOVA DRUŽBA BO PREDLOŽILA NRA POROČILO GLEDE PLAČ IN DELOVNIH UR V TOVARNAH

Premogariji niso zadovoljni s koncesijami, ki so jim jim dali jeklarski magnatje. — Priznanje United Mine Workers je prvi pogoj. — Vladni krogi so prepričani, da se bo Ford polagoma uklonil. — Stavka svilarjev je skoro uravnana. — Mir v Detroitu.

Voditelji stavkajočih premogarjev so deloma zadovoljni s koncesijami, ki so jih dali oni jeklarski magnatje, kateri lastujejo rove mehkega premoga. Magnatje so privolili v "check-off" sistem in priznali delavcem pravico voliti zastopnike, s katerimi se bodo vršila pogajanja.

Delavske voditelji so pozvali štrajkarje naj se vrnejo na delo. Naleteli so na odpor.

Dvajset tisoč stavkajočih premogarjev v onih pennsylvanski in ohijjskih premogovnikih, ki so last jeklarskih kompanij, je kot en moč izjavilo, da se ne vrnejo na delo, dokler podjetniki ne priznajo United Mine Workers.

Uporne majnerje vodi Martin F. Ryan, ki je pozval svoje pristaše, naj se ne vrnejo na delo, dokler ne bo priznal Frick unije.

Glede pogodbe, ki je bila sklenjena med predsednikom Rooseveltom in jeklarskimi magnati, je izjavil Martin Ryan: — To sploh ni nobena pogodba.

Na kmalošnje obnove obratovanja v rovih H. C. Frick Coke Company ni zaenkrat niti misliti.

V Detroitu, kjer so se v ponedeljek završili veliki izgrede je zopet demonstriralo dva tisoč stavkajočih izdelovalcev orodja. Demonstranti so pozivali delavce, naj se jim pridružijo, v splošnem so se pa mirno obnašali.

Policija je zastražila vse tovarne, na katere so včeraj vprizorili štrajkarji napad.

Predsednik narodne razsodiščne oblasti v Washingtonu, senator Wagner, je rekel, da je uspešno posredoval med voditelji stavke in lastniki svilarv v raznih krajih države New Jersey.

Po njegovem zatrdilu bo stavka v najkrajšem času končana.

WASHINGTON, D. C., 31. oktobra. — Delavski department, kateremu načeluje tajnica Miss Perkins, bo jemal v službo tudi osebe, ki so že prekoračile štirideseto ali petdeseto leto.

To je odgovor Miss Perkins na včerajšnjo izjavo komisije za civilno službo, da zvezna vlada ne bo vzela v službo nobene osebe, ki je stara nad štirideset let.

Miss Perkins zavzema stališče, da so starejši ljudje bolj stanoviti in imajo več izkušnje.

WASHINGTON, D. C., 31. okt. — Henry Ford bo dne 6. in 7. novembra predložil narodni avtomobilski trgovski zbornici statistične podatke, katere zahteva pravilnik za avtomobilsko industrijo.

Henry Ford je edini izdelovalec avtomobilov, ki ni član te trgovske zbornice.

To je prvi znak, da je začel Henry Ford popuščati in da bo brez dvoma v najkrajšem času podpisal pravilnik.

Tega mnenja je tudi administrator Johnson, ki je rekel, da je Ford začel po dolgem času uvidevati, da bi bil njegov boj proti NRA brezploden.

Dasi je neka Fordova podružnica stavila najnižjo ponudbo za napravo 1000 truckov, ni dobila vladnega naročila s pripombo, da Fordova družba ne posluje skladno s določbami NRA.

Besedni boj v časopisju med zastopniki Fordove družbe in administratorjem Johnsonom je ponehal. Kot znano, plačuje Ford svojim delavcem boljše

Posvetovanje dveh balkanskih kraljev

M. LITVINOV PROUČUJE NRA

Predno se bo pričel Litvinov pogajati s predsednikom, hoče biti natančno poučen o ameriških zadevah.

Pariz, Francija, 31. oktobra. — Maksim Litvinov skrbno proučava NRA načrt, ki bo po njegovem mnenju omejeval trgovino z Rusijo. Litvinov natančno pazi na razvoj NRA, ker hoče biti pripravljen, kadar prične pogajanja s predsednikom Rooseveltom glede priznanja Rusije.

V Parizu je z zunanjim ministrom Paul-Boncourjem razpravljalo o novi francosko-ruski trgovski pogodbi in o predvornem dolgom Rusije.

Tekom njegovega bivanja v Parizu je bilo iz Berlina sporočeno, da sta Litvinov in nemški zunanji minister baron Neurath zopet obnovila častniške odnose med obema državama.

Litvinov je že kupil vozni listek za parnik, toda imena parnika ne pove. Iz diplomatskih ozirov se ne mara peljati z nemškim parnikom.

KOMUNIST TORGLER TEŽKO OSUMLJEN

Voditelj nemških komunistov je baje sestavil načrt za požig rajstaga. — Kazenec je pričal proti njemu.

Berlin, Nemčija, 31. oktobra. — Komunistični voditelj Ernst Torgler je bil po izjavi neke priče vodja naklepa za požig nemške državne zbornice.

Gustav Lebermann, ki je bil pred kratkim zaradi roba obsojen na dve leti ječe, je pred sodiščem izjavil, da ga je Torgler v letih 1931 in 1932 večkrat nagovarjal, da bi mu pomagal zažgati palačo poslanske zbornice.

Poleg tega je Lebermann tudi pričal, da je Torgler nameraval požgati še več drugih poslopij. Lebermann je rekel, da se je s Torglerjem spoznal v Hamburgu 21. oktobra 1931 v družbi nekega komuniste.

Torgler mi je rekel, da bi mogel mene porabiti, — je izjavil Lebermann. — Rekel mi je, da bova naredila nekaj, kar bo pričelo veliko propagando proti nam. Rekel je, da je treba požgati več poslopij in najprej palačo državnega zbora.

Poročena po dolgi razporoki.

Rifle, Colo., 31. oktobra. — Mrs. Lillian Rice-Johnson, stara 75 let in njen mož, ki je star 88 let, sta se zopet poročila, ko sta bila ločena že 57 let.

plače kot jih plačujejo ostali tvorničarji oziroma kot jih določa pravilnik za avtomobilsko industrijo. Edinole unije noče priznati, češ, da hoče biti v svoji tovarni sam gospodar.

INSULL NE BO IZROČEN

Grško sodišče ne ugodí ameriški zahtevi za izročitev Insulla. — Postal je žrtev depresije.

Atene, Grška, 31. oktobra. — Glavno prizivno sodišče je odločilo, da ne izroči ameriškim oblastim Samuelu Insulli in je bil postavljen na svobodo.

Sodišče je odločilo, da Insull osebno ni kriv obdolžitve ameriških oblasti.

Insullovi zagovorniki so se več mesecev borili proti njegovi izročitvi ameriškim sodiščem. Že prej je bil enkrat uspešen in je dobil od grške vlade dovoljenje, da se sme naseliti na Grškem. Poleti pa je ameriška vlada dvignila proti njemu nove obdolžbe ter zahtevala njegovo izročitev katero pa je sedaj grško sodišče odklonilo.

Zadnja obdolžba je bila kršenje postavbe glede razpada njegovega podjetja. Njegov zagovornik je zatrjeval, da je Insull postal nedolžna žrtev depresije.

Nekatera poročila pravijo, da skuša Insull obnoviti svoje podjetje s pomočjo Sir Bazila Zaharoffa.

Zagovornik je pred sodiščem trdil, da mora vlada, ako sodišče odloči, da bo Insull izročen ameriškim oblastim, razsodbo potrditi, ali pa ovreči.

Med časom, ko so Združene države ponovno zahtevale njegovo izročitev, pa do sodniške obravnave, je bil Insull pod policijskim nadzorom v bolnišnici.

Prej se je Insull mnogo gibal v atenski družbi in skoro vedno ga je spremljala lepa žena turškega veletrgovca Vouyindjogloua, ki je obiskoval svojo družino vsake tri mesece. Insullova žena živi v Parizu.

ROOSEVELT BO ŠEL NA JUG

Washington, D. C., 31. oktobra. — Predsednik Roosevelt bo 17. novembra odpotoval na svoj dom v Warm Springs, Ga. Na svojem potu se bo vstavi v Savana, Ga. da se udeleži obhajanja 200-letnice mesta. Predsednik bo ostal v Warm Springs čez Zehnvalni dan.

BOLEZEN GOVERNERJA LEHMANA

Zdravstveno stanje newyorškega governorja Lehmana, ki se je pred kratkim podvrnil operaciji na slepiči, se je poslabšalo. Pojavilo se je namreč unetje prisne mrene.

LINDBERGH NA LE BOURGET LETALIŠČU

Pariz, Francija, 30. oktobra. — Polkovnik Charles A. Lindbergh je v spremstvu svoje soproge obiskal Le Bourget letališče, kjer je pred šestimi leti pristal po svojem prekoceanskem poletu. — Lindbergh je prvič videl spomenik, ki je bil postavljen v spomin tega zgodovinskega poleta.

VELESILE NE PRIZNAVAJO MANČUKUO

Zunanje ministrstvo meni, da velesile ne marajo razpravljati z Mančukuo. — Araki napoveduje krizo.

Tokio, Japonska, 31. oktobra. — Veliko zanimanje je povzročil predlog vojnega ministra generala Arakija, da bi bila v Tokio sklicana leta 1935 konferenca velesil, ki bi imela namen razpravljati o razmerah na Daljnem Istoku. Ker pa je vlada mnenja, da ta predlog ne bi pri velesilah napredoval nikakega uspeha, ga tudi uradno ne bo oznanila.

General je svoj načrt razložil japonskim častnikom v glavnem stanu za vojaške manevre v Fukuji. Arakijev načrt izraža njegovo mnenje, kako bi bilo mogoče doseči trajni mir v Aziji.

Politični opazovalci so radovedni, kaj je generala Arakija napotilo do tega, da je sprožil misel za konferenco. Gotovo velesile ne odobravajo te konference in ako jo odklonijo, bo še bolj naglo prišlo do velike krize na Japonskem leta 1936, kakor jo napoveduje general Araki. Araki, ki je sedaj voditelj japonske politike najbrže hoče tudi postati voditelj svetovne politike, kar bi dosegel s konferenco velesil v Tokio.

Kot pravi Araki, bi bile namen te konference, da bi velesile odobrile japonsko politiko v celoti. Bile bi poznavale, da priznajo Mančukuo, da izpremenijo pogodbo devetih držav in Kelloggova sporazuma, kar oboje ovira japonsko politiko zadnjih dveh let in da postavijo podlago za novo pomorsko pogodbo, ki bi nadomestila washingtonsko in londonsko pogodbo, s katerima Japonska ni zadovoljna.

General Araki predlaga, da so na konferenco povabljene Združene države, Anglija, Francija, Kitajska, Rusija, Indija, Holandska in Mančukuo, kakor tudi nekaj drugih držav, katerih Araki ni imenoval. Po njegovem mnenju je navzočnost Mančukuo neobhodno potrebna in če posamezne države nove države ne priznajo že pred konferenco, bodo naprošene, da jo priznajo na konferenci.

List "Niči-Niči" pravi, da želi Araki, da konferenca zavzame vse dosedanje pogodbe, ki ogrožajo mir v Aziji. Po njegovem mnenju je zlasti Kelloggova pogodba pokazala različne nedostatke in napake, odkar je stopilo v ospredje mandžursko vprašanje, vsled česar je potrebno razpravljati o novih pogodbah, ki bodo v skladu s sedanjim položajem na Daljnem Istoku.

VROČ DAN

V torek popoldne ob štirih je kazal topolmer v New Yorku 75 stopinj gorkote. To je bil najbolj vroč 31. oktober iz leta 1896.

SMETNA KOBA.

V Jamaici, L. I., 177-27-106 Road, je nenadoma umrl rojak J. Brunner. Dan pogreba še ni določen. Zapustil je vdovo in hčerko, katerima izrekamo iskrene sožalje.

KAROL IN BORIS STA SE SESTALA NA ROMUNSKO-BOLGARSKI MEJI

DUNAJ, Avstrija, 31. oktobra. — V ponedeljek je prišlo do dolgo napovedovanega sestanka med romunskim kraljem Karolom in bolgarskim kraljem Borisom v romunskem pristanišču na Donavi Ramadanu. Ta sestanek je imel namen izboljšati odnose med balkanskimi državami.

NEMIRI V PALESTINI SO PONEHALI

V Jeruzalemu, Jafi in Haifi so nemiri ponehali. — Trgovine so še vedno zaprte. — Mohamedanke so se obrnile na angleškega komisarja.

Jeruzalem, Palestina, 31. oktobra. — Po celi sveti deželi je vladala velika napetost vsled protijidovskih nemirov, v katerih je bilo ubitih najmanj 30 ljudi in nad 200 ranjenih. Sedaj so nemiri ponehali. Tudi v Jeruzalemu, Jafi in Haifi Arabci ne demonstrirajo več proti naseljevanju židov. Toda zaradi splošne stavke so vse arabske trgovine zaprte.

V Jeruzalemu je bila postavljena stroga cenzura, da se prebivalstvo ne bi še bolj razburjalo. Deputacija zakritih mohamedanskih žena je prosila angleškega komisarja Sira Arthura Greenfel Wauchopa, da izpusti odlične Arabce, ki so bili zaprti tekom tedna.

Arabi so se pričeli zbirati v Haifi, da bi zopet vprizorili demonstracije, toda policija jih je brez težave pregovorila, da so se razšli. Demonstracije v Damasku so potekle brez kakih izgrediv v Trasjordanija je mirna, četudi se sovražstvo proti židom žiri.

V Port Saidu v Egiptu oblasti niso dovolile 900 poljskim židom, da bi se izrekli. Pripeljali so se iz Konstantine na Romunskem in so namenjeni v Jafa.

UČITELJICE NE SMEJO KADITI

Teabody, Mass., 30. oktobra. — Mestni šolski nadzornik je daniel prepovedal mestnim učiteljicam kaditi na ulicah in v javnih prostorih. Katero bodo zasačili pri kajih, bo brezpogojno odpuščena iz službe.

"GROF ZEPPELIN" DOSPEL V SEVILO

Tukajšnja Radlo Marine Corporation je včeraj dobila brezžično brzojavko, da je nemški vodilni balon "Graf Zeppelin" dospel včeraj ob petih popoldne v Seviljo na Španskem.

SAM PREKO ATLANTIKA

Nassau, Bahamsko otočje, 31. oktobra. — Sem je dospel s svojo osem ton težko jadralno angleški kapitan Wilmont B. Rees. Na jadralnici se je nahajal čisto sam. Od Azorskega otočja pa do tukaj je potreboval 54 dni.

Ves program sestanka je bil natančno izdelan, da sta bila oba vladarja po stanu in pravici popolnoma enaka. Karol je prišel v Ramadan ob 9.45 dopoldne in pridružil sta se mu ministrski predsednik Aleksander Vaida-Voevod in zunanji minister Nikolaj Titulescu. Ob istem času je despel kralj Boris v bolgarsko mesto Russe, onstran Donave in nasproti Ramadanu, s ministrskim predsednikom Mušanovom in dvema adjutantoma.

Vsak kralj je nato stopil v svojo jahto in obe ladji sta se srečali sredi Donave, kjer je Boris stopil na Karolovo jahto, medtem ko so na obeh straneh reke grmeči topovi. Romunska jahta je najprej pripeljala oba vladarja v Ramadan, kjer sta bila slovesno sprejeta, nato pa sta se odpeljala čez Donavo v Russe, kjer sta bila slično zopet pozdravljena. Po sprejemu je jahta odpeljala oba kralja v Nikopoli. Med potem sta kralja v pričujočnosti svojih ministrov razpravljala do 2.30 popoldne o balkanskih razmerah in odnošjih. Zatem se je Boris vrnil v Russe, Karol pa se je odpeljal v Giurgiu.

Po uradnem poročilu sta kralja obravnavala petnajst vprašanj, med temi o narodnih manjšinah, šolah in cerkvi, o vrnitvi Dobrudže Bolgarski, o razsodišču za poravnavo sporov med državami ter o splošni pomiritvi političnih zločincev v vseh balkanskih državah.

Bukareta, Romunska, 31. oktobra. — Ko sta kralja Karol in Boris razpravljala o političnih vprašanjih, so se razširile govorice, da sta se tudi razgovarjala o tem, da bi Karol poročil Borisovo sestro princezo Evdoksijo. Vse to govorice pa nimajo nikake podlage.

KUBA BO ODPOVEDALA DOLG

Havana, Kuba, 31. oktobra. — Kubanska vlada razpravlja o načrtu, da odpove vse dolgeve, katere je sklenil bivši predsednik Gerardo Machado.

Kabinet je razpravljalo o dolgovih, lko je bilo predloženo poročilo o neplačanih davkih in carini. Pri tem pridejo v poštev dolgi pri Chase National Bank v New Yorku.

Vladi zopet preti kriza, ko prihajajo nova poročila o splošnem štrajku.

STAR AVTOMOBIL ŠE VEDNO DOBER

Allentown, Ill., 31. oktobra. — John Hayes je bil zelo začuden, ko je gledal na star avtomobil, katerega je njegov oče že pred dvajsetimi leti zavrzel in ga pustil stati v garaži.

Ko je zavrtil kljuko, je bil preplašen, kajti avtomobil mu je dal tak sunek, da je padel v kot. Pri tem mu je bila zlomljena roka v zapestju in spahnjena v rami.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

FRANK HANSEN, President

L. BONACCHI, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto vsaj na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
in pol leta	Za inosemstvo na celo leto	\$7.00
in šest let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov. Special bres podpis in osebnoti se ne, pridobuje. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-3876

NRA IN OVADUŠTVO

Prejšnji teden je bilo objavljeno, da bo v kratkem mo- goče dobiti v vsakem poštneju uradu listino, na katero bo lahko delavec zapisal gospodarjeve grehe.

Ime delavca ne bo objavljeno, proti gospodarju bo pa odločno nastopila pristojna oblast. Na prvi pogled bi človek domneval, da se bosta razvila najpodlejšje ovadništvo in špijonaža.

Kapitalistično časopisje je dvignilo proti tej odredbi precejšen krik, dasi ni stvar nič več kot poštena in "fair".

Pri tem ne gre za ovajanje v splošnem, pač pa le v slučajih, ko gospodar ne drži obljube, ki jo je dal vladni oziroma svojemu uslužbencu.

Skoro sleherni gospodar je podpisal z vlado pogodbo, da bo plačal svojemu delavcu primerno plačo.

Nekateri se drže pogodbe, dosti je pa takih, ki se je ne.

Kjer so delavci organizirani, se organizacija pobriga zanje in gleda podjetniku na prste. Dobe se pa slučaji, ko ima gospodar le par delavcev, katerim plača po deset ali še manj dolarjev na teden, dasi je svečano obljubil in s svojim podpisom potrdil, da mu jih bo plačal petnajst.

Ako ga delavec naznani, stori to v svojo korist, verolomnega delodajalca pa opozori, da mora smatrati zadano obljubo za nekaj častnega in svetega.

LITVINOV O PRIZNANJU RUSIJE

Ruska vlada je poslala v Washington svojega človeka, Maksima Litvinova, da se bo pogajal s predsednikom Rooseveltom glede priznanja Sovjetske unije.

Litvinov je rekel časniškim poročevalcem: — Pogodba med Združenimi državami in Sovjetsko unijo bo sklenjena v teku pol ure.

Štirje ameriški predsedniki — Wilson, Harding, Coolidge in Hoover so delali petnajst let krivico ne Rusiji, pač pa Ameriki, ker Rusije niso priznali.

V teh petnajstih letih bi bilo s pridom prodanega za milijarde dolarjev blaga, ki leži in se kvari v ameriških skladiščih.

Če je to dolgoletno krivico oziroma napako zares mo- goče v pol ure popraviti, je treba smatrati Roosevelta in Litvinova za izborna diplomata.

Ne sme se misliti, da proizvajajo take uspehe kakšno čarodejstvo. Nak, ne čarodejstvo, pač pa povsem vsakda- nji "common sense".

KEMAL PAŠA IN TURČIJA

Dva diktatorja obhajata te dni jubilej tistega, kar sta začela pred desetimi oziroma enajstimi leti: Kemal paša in Mussolini.

Kemal paša je ustvaril moderno Turčijo. Turški na- rod je bil zastal v razvoju. Pred nastopom Kemala oziroma pred svetovno vojno so bile v Turčiji take razmere kakor pred dve sto leti. V velikih mestih je bilo sicer nekaj razvoja in napredka, širokim plastem naroda je pa tak- imenovana civilizacija prizanesla s svojimi dvomljivimi dobrotami in blagoslovi.

Kemal paša je odpravil turško pisavo, narodno nošnjo in narodne običaje.

Turki so z nevoljo sprejemali novotarije, toda pove- lje je povelje. Kemal, nositelj ideje — je istotako strog gospodar kakor sta Mussolini v Italiji in v Rusiji Stalin.

Iz Slovenije.

Po 25 letih Vrhnika zopet bela.

Z Vrhniko poročajo 17. okto- bra: Ravno pred 25 leti so strmo- glavili klerikalci takratnega za- služnega župana Gabriela Jelov- ška in na njegovo mesto postavili dr. Marolta. Vrhnika je od takrat nazadovala od leta do leta in ko je bil ministrski predsednik dr. Korošec, je izgubila tudi davčni urad.

Pred dvema letoma je bil od- stavljen klerikalni občinski od- bor in imenovan za župana lekar- nar Stanko Hočevar, za podžu- pana pa posestnik Josip Verbič. Vrhnika je v teh petih dveh letih izpremenila svoje lice. Dobila je zopet davčno upravo, kljub slab- im časom in pomanjkanju goto- vine se je opravilo ogromno delo. Posebna skrb se je posvečala tudi okoliškim vsem, katerih je v vrh- niški občini 14. Zgradil se je vo- dovod na Drenovem griču in v Si- nji gorici. Ljudje so uvideli, da je politika kvarna in da more rudi- ti uspehe le složno delo.

In plod tega dela je nedeljska zmagla nacionalne misli. Lista žu- pana Hočevarja je dobila 923 gla- sov, nasprotna lista odvetnikov dr. Marolta pa le 367 glasov. Naci- onalna lista je torej zmagala z 566 glasovi večine in dobila v ob- činski upravi 27 delavnih odbor- nikov. Zmagla je bila že ob 8. uri zjutraj zagotovljena. Navdušenje pa se je še stopnjevalo, ko so se pripeljali vsi volilci iz Podlince in Smrečane na 2 velikih oknih- tovornih avtomobilih z godbo. vsi zvesti nacionalni ljudje. Župan je ob prihodu pozdravil posebne vr- le Smrečane, ki so prišli ob koma- saciji občin v vrhniško občino in prvič tukaj volili.

Ob 4. popoldne je Vrhnika raz- občila zastave, kajti nacionalna lista je imela že takrat skoro 500 glasov večine. Punktaši pa so se poskrili. Zvečer je bilo pred občinsko hišo vse črno ljudi. Žu- pan Hočevar je pozdravil množi- co in se zahvalil za zaupanje in obljubo, da bo vse svoje moči po- svetil napredku vrhniške občine. Pozitivno delo je rodilo današnji uspeh in le gospodarskem delu bo posvečeno njegovo županova- nje. Nato je bil po trgu spreved z vrhniško godbo na čelu. Spre- vod se je ustavil pred županovo hišo in županu priredil velike o- vacije. Pevec so zapeli več lepih pesmi. Ovacij ni bilo konca ne kraja.

Plin ga je zadušil.

V središču Ljubljane se je 17. oktobra na vse zgodaj raznesla vest o nesrečni smrti znanega brisavskega mojstra v franciskanski ulici, Dragotina Ivančevića.

Ko je prišel zjutraj kmalu po 7. uri Ivančevićev vajelec Mir- ko Kocijan pred lokal in ga od- pri, mu je udaril iz notranjosti smrad plina. Malo je počakal, nato pa vstopil in ugledal mojstra na stolu mrtvega. Kocijan je za- pri petelina pri plinski napeljavi, nato pa odhitel na ulico, kjer je zadevo prijavil stražniku. V franciskansko ulico sta kmalu prišla zdravstveni inšpektor dr. Avramović in policijski uradnik Kette. Komisija je ugotovila, da gre vsekakor za nesrečo in ne za samomor, kakor se je mislilo pr- votno.

Ivančević si je zadnji dan je- senskega velesoja zlomil nogo in je bil dalje časa v bolnici. Zda- je sedel v naslonjaču in imel pred sabo pripravljen škaf, da bi si iz- pral bolno nogo v topli vodi, ka- kor mu je nekdo svetoval in kar je v zadnjem času tudi večkrat storil. V rokah je imel "Slovenski Narod" in tudi očala na nosu, znak, da je čital. Že prej pa si je bil pripravil tudi lonček vode, ki ga je postavil na plinski kuhali- nik, da bi jo ogrel. Med čitanjem pa je najbrže zadremal, nakar je voda zavrela in pogasila plinov plamen. Takoj je prišel plin uha- jati v prostor, kar je na Ivan- čevića vplivalo še bolj omotično in je slednjič nastopila smrt za- radi zastranjenja.

Nesrečna ženska.

V bolnico so pripeljali s težki- mi poškodbami ženo delavca 42 letno Marijo Uršičevo iz Godiča pri Kamniku. Uršičeva je zjutraj pokladala kravi klajo, naenkrat pa je žival pobesnela in nabodla gospodinjico na roge. Ženska, ki je hudo okrvavela, je prišla na vso moč kričati, na kar so šele prihi- teli domači, ki so jo rešili pobes- nele krave. V bolnici so nudiši Uršičevi takojšnjo pomoč, vendar bo zdravljenje precej dolgotraj- no, ker ima ranjenka poškodova- no drobovje.

Dopisi.

Johnstown, Pa.

V soboto dne 4. novembra ob 8. uri zvečer priredi Federacija ameriških državljanov javni shod v Slovenskem Delavskem Domu. Glavni govornik bo asem- blyman H. G. Andrews, kateri bo pojasnjeval dvanaest zadev, glede katerih bodo volilci volili 7. no- vembra.

Drugi govornik bo naš župan Eddie McClosky iz Johnstowna. Nadalje bodo govorili drugi go- vorniki ali kandidati drugih strank in za razne urade.

Frank Korele je kandidat za councilmana za Lorain Boro.

Rojaki, novembrske volitve so zelo važne za nas vse. Zatoraj je potrebno, da pridete vsi na shod, da se informirate o kandidatih in amendentih.

Da pa se bomo tudi malo poza- bavali tisti večer, nam bo Slove- nška Moxham Godba igrala.

Odbor.

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v do- movino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorod- nike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

BLAZNIKOVE
Pratikeza leto 1934
IMAMO V ZALOGICena 20c
s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Čoln s šestimi potniki se je pre- vrnil na Dravi

v bližini Varazdina. Utonila sta prevoznik Anton Trstenjak in že- na policijskega stražnika Andre- ja Križaka, dočim so ostali srečno splavali iz objema deročih valov narasle Drave.

V kopalnici je utonila.

V Sarajevu se je kopala v do- mači kopalnici soproga svetnika mestnega načelnika Selima Ba- šančevića. Peč je bila zakurila z ogljem, vsled česar se je razvijal dioksid tako da se je gospa one- svestila in v banji utonila. Hčer- kajo je našla mrtvo.

Smrtna nesreča na prosti.

Na železniški progi Dedine-Te- šlić se je pred kratkim pripetila smrtna nesreča. Tridesetletni de- lavce Branko Gjurić, ki je hodil po progi med tračnicami, je pa- del pod kolesa motorne dizele, ki ga je vsega razmesarila. Signa- la Gjurić ni slišal, ker je bil gluh.

Izmisljuje si zločine, da bi zimo prebil v zaporu.

Kakor poročajo iz Subotice, je konec lanskega leta Peter Sar- jar pred tamkajšnjim državnim pravdnistvom izjavil, da je ubil svojo zaročenko v Segedinu. Vest mu ni dala miru, zato je prišel, da prizna svoj zločin. Pridržali so ga v preiskovalnem zaporu, so- dišče pa se je obrnilo v Segedin po informacije. Po štirih mesecih je prišel odgovor, da tamkaj v omenjeni dobi ni bil nikdo ubit in da navedene zaročenke sploh ni bilo. V pomanjkanju dokazov je sodišče Sarjara izmislilo iz preiskovalnega zapora. Sarjar je zaradi siromaštva nameraval zi- mo preživeti v zaporu, zato se je sam obdelil zločina.

Zoper prsne prehlade

Nagel način kako se izognite prsnega prehlada, je, da se dobro namazate po prsih z ANCHOR Pain-Expeller, po- tem pa pokrijete ves del s flanelom ali volnenim blagom. Zdravilo odpravi zabiranje in olajša zadnjeje.

Ne zanemarjajte prsnih prehladov,

ker se večkrat razvijejo v nevarne bo- lezni kot pljučnica, influenza, gripa itd. Namazite se takoj.

Pri vseh lekarnarjih — 35c in 70c

Samo pristni ima Sidro varstveno

znamko.

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

ANCHOR PAIN-EXPELLER

TRST SE BRANI PRISELJE-
VANJA

Da življenje dandanes v Trstu ni lahko, je razumljivo vsako- mur, ki že kdaj živel v Trstu in gledal, kako današnji njegovi go- spodarji dan za dnem samo jem- lejo, ne da bi kaj dajali. Jasno je tudi, da v takih razmerah Trst ni več ona "obljudena dežela" za ostalo primorsko prebivalstvo, kakor je bil nekdanj. Dočim je prej vse sililo s kmetov v Trst, je se- danj ta pritok podeželskega pre- bivalstva popolnoma izostal. Le slovenske služkinje se prihajajo, ker jim Tržičanje, pa naj pripa- da jo katerikoli narodnosti, še vedno dajejo prednost pred vse- mi drugimi.

Dasi so pa življenjske razmere v Trstu take, da nikakor ne va- bijo domačega primorskega pre- bivalstva v mesto, se vendar v Trstu še čuti priseljevanje iz drugih italijanskih krajev, kjer je življenje pač še težje; Trst se tamkaj še vedno smatra za ono "Kaliifornijo", kakor je bil nekdanj res za tisoče in tisoče doma stra- dajočih "renjikolov". Da je to priseljevanje silno neprijetno do- mačemu prebivalstvu, ki se samo bori z vse večjo brezposelnostjo, je razumljivo. Vedno bolj ogor- čene pritožbe proti tem doselejen- cem so dale tržaške prefekturi po- vod, da je izdala zelo stroge od- redbe proti priseljevanju. Seveda pa v teh odredbah ni nikjer reče- no, da se nanašajo na "renjiko- le", in se more tudi misliti, da se bodo v vsej strogosti pač uporab- ljale samo proti priseljevanju do- mačega prebivalstva jugoslovans- ke narodnosti, dočim se bo na- pram "renjikolom" pač gledalo skozi prste.

Odlok, ki ga je izdala tržaška prefektura, določa, da si mora vsak, kdor se hoče preseliti v Trst, preskrbeti predhodno pri- voljenje ("nulla osta") demografskega oddelka tržaške kvesture (policijskega ravnanstva). Iz- vzeto je samo osebo javnih ura- dov in inozemskih konzulatov ter duhovništvo. Ako se kdo drugi prišel brez kvesturnega privolje- nja, ga ta odpravi v njegovo do- movinsko občino po odzgonu. Pre- povedana je oddajati v najem ali podnajem stanovanja priseljen- cem, ki se ne izkažejo s potrdil- om, da imajo dovoljenje za biva- nje v Trstu. Tudi posredovalnice za delo ne smejo sprejemati pro- šenj za delo od takih priseljen- cov, obenem pa morajo naznanja- ti kvesturi brezposelne osebe, ki niso pristojne v tržaško občino.

Kakor že rečeno, je ta odlok iz- zval priseljevanje "renjikolov" toda izvajal se bo prav gotovo v prvi vrsti in najbrž tudi izključno le proti domačemu jugoslovanske- mu prebivalstvu in morda le tu pa tam proti kakemu še ne po- polnoma pafasiščenemu Furlanu. Oni drugi so bodo že znali zagot- oviti laesturno dovoljenje, ki bo gotovo vedno na razpolago tudi vsem tistim, ki so v zvezi z raz- nimi Paveliči in Perčecii in so svo- jo rovarsko centralo premestili z Reke v Trst. Zlasti pri takih tr- žaška kvestura ne bo samo gleda- la skozi prste, temveč bo popol- noma zanižala. Zanje je pač do- colj "resnik razlogov", da se jim da privoljenje za priselitev.

— To je nekaj strašnega — je tarna ubogi zakonec — sinoči je moja žena trojčke rodila. Skoro bi rekla da zato, ker je kmalu po poroki začela čitati roman "Trije mušketeriji".

Njegovega prijatelja je kar stre- slo.

— Kriz božji, kaj bo pa pri nas! Tisti večer po poroki sva šla v kinematograf gledat sliko "Roj- stvo naroda".

— Sem pač taka, dragi prijatelj — je rekla — kar imam na sreco, imam tudi na ustih.

— Kaj imate tudi srce rde- če pobarvano? — jo je vprašal.

Rojak je pripovedoval: — La- ni sem bil povabljen na neko oh- cet. Ne rečem, vsega je bilo do- volj. Pa se še danes kesam. Poje- del sem šest kokošjih stegen in popil poldrugega galona najboljša- ga vina. Od tistega časa je pa — amen.

— Seveda, to je preveč — so ga tolažili. — Ali imaš trubeč z želoncem?

— Nak, želonec je zdrav, toda na ohcet ali na krstijo me noben vrag več ne povabi.

Peter Zgaga

Bolezni so vsakovrstne. Revma- tizem je huda bolezen in nič kaj prijetna bolezen ni sv. Vida ples. — Nekaj strašnega pa mora bi- ti — je modroval rojak — če ima človek istočasno revmatizem in sv. Vida ples.

V nedeljo bo pripetilo slove- nsko prosvetno društvo "Bled" svojo prvo jensensko zabavo v slo- venski dvorani na Osmi. Igrali bodo izvirno igro iz slovensko- ameriškega življenja. Naši roja- ki bodo videli na odru svoje last- no življenje, ki ga žive v novi do- movini. Povedali so mi, da bodo igrali naši najboljši igralci, ki so se za to izredno priliko pod spre- no režijo prav posebno pripravili.

Vstopnina je malenkostna — menda petintrideset centov — če se pomisli, da bi človek rad dal dolar, da bi slišal hudospet Arče- love in dvospet Hludetovih de- klet. O tistem, kar bodo imele ku- harice za odrom in kar bo imel Cene v kleti pripravljeno, je pa zaenkrat bolje molčati, sicer bi ne mogli newyorški rojaki pri- čakati nedelje.

Ko je človek star, se zna dosti bolj varovati nesreče, nego v mladosti.

Pomisliti je pa treba, da v mladosti nesrečo dosti lažje prenaša.

K precej strogemu očetu je sto- pila sedemnajstletna hči in ga za- upno vprašala:

— Ali mi hočeš pomagati, oče? Svar se tiče neke ljubavne zade- ve. Saj se menda še spominjaš ti- stega fanta, ki je bil pred dvema mesecema enkrat pri nas?

Oče je zakašljal in se pripra- vil na dolgo pridigo.

Stroji hčerki je hotel reči, da je še dosti premuda za ženitev in da mora najmanj še par let poča- kati.

— No, kaj je z njim? — je o- sorno vprašal.

— Pomagaj mi, oče — ga je prosila solznih oči. — Ne morem ga več prenašati; nič več mi ne uga.

Očetu se je zjasnil obraz.

— Torej si se vseeno spame- tovala, draga moja? Saj si res še dosti premuda za ženitev. Kar pu- sti ga, pa bo mir besedi. Še po- gledati ga ni več treba.

— Ni mogoče — mu je odvni- la — ne gre tako lahko. Svetuj mi, kako naj se ločim od njega. Jaz sem namreč že osem tednov z njim tajno poročena.

Osemdeset let starega možaka so vprašali:

— Kako očka, da ste še vedno tako zdravi in krepki in da niste bili še nikdar bolni?

— Možak ga je izpil kozareček, na- žgal pipo, se odkajšal in parkrat pljunil rekoč:

— Ja veste, to je pa zato, ker sem bil rojen v tistih časih, ko dohtarja še niso poznali bacilov in vitaminov.

— To je nekaj strašnega — je tarna ubogi zakonec — sinoči je moja žena trojčke rodila. Skoro bi rekla da zato, ker je kmalu po poroki začela čitati roman "Trije mušketeriji".

Njegovega prijatelja je kar stre- slo.

— Kriz božji, kaj bo pa pri nas! Tisti večer po poroki sva šla v kinematograf gledat sliko "Roj- stvo naroda".

— Sem pač taka, dragi prijatelj — je rekla — kar imam na sreco, imam tudi na ustih.

— Kaj imate tudi srce rde- če pobarvano? — jo je vprašal.

Rojak je pripovedoval: — La- ni sem bil povabljen na neko oh- cet. Ne rečem, vsega je bilo do- volj. Pa se še danes kesam. Poje- del sem šest kokošjih stegen in popil poldrugega galona najboljša- ga vina. Od tistega časa je pa — amen.

— Seveda, to je preveč — so ga tolažili. — Ali imaš trubeč z želoncem?

— Nak, želonec je zdrav, toda na ohcet ali na krstijo me noben vrag več ne povabi.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarah. Vse naše dolgoletne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se čezpno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovolje- nja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje po- trebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do sadnjega trenutka, ker predno se dobi v Washingtona povratno dovoljenje, RE-EN- TRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zanotavlja- mo vam, da boste počeni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-
MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO
DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.60	Din. 100	Za \$ 6.70	Lir 100
" \$ 4.75	Din. 200	" \$17.	Lir 200
" \$ 6.85	Din. 300	" \$42.10	Lir 500
" \$11.10	Din. 500	" \$83.50	Lir 1000
" \$21.75	Din. 1000	" \$166.	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo vedila zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lihah dovoljumo še boljše pogoje.

TI PODNEVI, JAZ PONOČI

Iz zraka sta opazovala, kjer bi

Starša sta neutrudno lovila. V začetku sta jih hranila samo s hrošči in ličinkami, ko pa so pričele poganjati z svega puha prve črnomodre konice, sta jim stara nosila tudi miške in male ptičke. Malo ptičk ta jim nanosila, še te so bile

završila morda, pa pometava v
mladem mraku neslišno z urnim
prhutanjem kril — noč je bila m
topirjeva. Veliko jih je stanova
v stolpih, največ jih je zleto šele
potem, ko so se sence čisto zgost
le. Podrgne ped je bil velik
majhne, globoko posajene oči so
kot peklensku živo gledale, velika

PRIHOD SRBSKIH VOJAKOV V LJUBLJANO L. 1918

Patriotični govor gosp. Ribnikar

Tudi ljubljanski kolodvor smo zasedli. Vse avstrijske in ogrske vojske so naši oddelki razorožili. Ko so ti videli Srbe, so večinoma vsi takoj odlagali orožje. Neka kompozicija Madžarov pa ni takoj ubegala. Vlak je bil v hipu obkrožen s srbskimi vojniki. Madžarov na postavljen rok 5 minut, da položijo orožje. Madžari so pometali orožje skozi okna vagonov.

Eskačkon huzarjev, ki so se je vra-
čal s fronte pod komando nekoga
podkovnika, je zastavil pred ko-
lovcorom srbski narednik in ostr-
komandiral: Razjastite in odložite
orožje!" Iznenadeni kakor od gro-
ma, kako to, da so Srbi že v Ljub-
ljani, so huzarji poskakali s kon-
ji in mirno oddali orožje. Tudi po-
kovnik se je kmalu znašel in odda-
l: "Zabljio in reševor narednik z be-
sedami: "Srbi junaku rad odda-
je orožje."

V Ljubljani smo prvega dne našli našega rojaka iz Srema gosp. dr. Pavu Avramovića, ki je služboval v Ljubljani že pred vojno. Na prošnjo gosp. polkovnika Švamić je takoj prostovoljno vredel samostojno službo pri naših četah. Tudi službo je vršil poštreno in vestno kot pravi brat. Ker se je v onem času širila španska bolezen, je bil na garnizijska bolnica prepoln bolnih vojakov. Po intervenciji dr. Avramovića je šef oddelka za nestrane bolniki v splošni bolnici dr. Jenko odstopil posebno sobo za obolele srbce oficirje. V spomin i

Tako je bilo povsod, kjer so pr-
sili do svojega: izraza ljubezni
bratstvo in želja po zedinjenju
države. Narod je povsod odkrito go-
voril. Vprašanje države je bilo že
takrat rešeno. Nacionalna zavest
bila tako velika, da smo se mi ču-
dili, kako so jo Slovenci mogli o-
hraniti kljub tisočletnemu sužen-
stvu.

216 West 18th Street. New York

Slavenski plešali II. 21 :

Velikj inkvizitor 1—
Vera (Waldova), broj. 35

Ziviljenje slov. trpina, izbrani spisi	
Alešovec, 3. zv. skupaj	1.50
Zlatekopi	20
Ženin in naše Koprnice	45
Zmote in konec gđ. Pavle	45

Zbirka narodnih pripovedk:	
I. del	40
II. del	40
Znamenje žitnih (Doyle)	50
Zgodovinske anekdote	30
Z ognjem in mrcem	3
Zločin in kazen:	
I. in II. zvezek	1
vezana	1.25
Zgodbe Napoleonovega huzarja	60
vezana	60
Zgodbe zdravilnika Musnika	70
Zlati pastir	90

ZBIRKA SLOVENSKE POVESTI

1. xv. Vojnomir all poganstvo	35
2. xv. Hudo bresdno	35
3. xv. Veselo povesti	35
4. xv. Povesti in slike	35
5. xv. Študent naj bo. — Neš vsak- danji kruh	35

SPISI ZA MLADINO

3. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 po- vesti	54
4. sv. trdo vezano. Vsebuje 3. po- vesti	54
5. sv. trdo vezano. Vsebuje 1. po- vesti	54
6. sv. trdo vezano. Vsebuje 10 po- vesti	54

IGRE

Beneški trgovci, Igrokas v 5. dejanj

Cyrus de Bergerac, Heritina kome-
dija v petih dejanjih. Trdo ve-
zano

Edela, drama v 4. del.

Gospe v maski, 5. del.

Lokarna izredna, 3. del.

Marta, Somenj v Richmondu, 4.
dejanja

Oh vojaki, Igrokas v štirih slikah

Tončkore najne na Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih	60
R. U. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez.	45
Revizor, 5. dejanj, trga vezana	75
Za križ in svobodo, Igračaž v 5. dejanjih	30

1997

1. zv.	Tihotapet, 5. dejanje	60
5. zv.	Po 12 letih, 4. dejanja	60
Zbirica ljudskih igar :		
3. snoplj.	Mila pod zemljo, Sv.	
	Neža, Sanjo	60
13. snoplj.	Vestalka, Smrt Marije	
	Devica, Marijin otrok	30
14. snoplj.	Sv. Boštjan, Junakinja	
	dedica, Materica taborov	30
15. snoplj.	Turki pred Dunajem.	
	Fahloja in Neža	30
20. snoplj.	Sv. Jost; Ljubzen	
	Marijinca otroka	30

(continued)

PESMI in POEZIJE	
Akropolis in Piramide	34
broširano	34
Azazel, trdo vez	1
Dalado in romance, trda vez	12
Bob za mladi zob, trda vez	40
Kraguljški (Utva)	63
trdo vezano	84
Maje obzorje, (Gangi)	123
Narcis (Gruden), broš.	34
Primorske pesmi, (Gruden), vez.	34
Služne (Albreht), broš.	34
Pohorske poti (Glaser), broš.	34
Oton Zr.	5
Ste urank	5
Vijolica. Pesmi za mladost	3
Zvončki. Zbirka pesni za sloven- sko mladino. Trdo vezano	3
Zlatogor, pravljice. trda vez	3

BRIANDOVA LJUBAVNA

PISMA

Že nekajkrat smo zabeležili, da se po smrti francoškega zunanje-
ga ministra Aristida Brianda začel in-
teresanen spor za njegovo zapu-
ščino. Med kandidati za njegovo in-
jenje se je pojavila tudi gospa
Coteau, dama, ki je igrala svojeve-
govolj vidno vlogo v Briandovem
življenju. Briand je sicer bil sa-
ree, toda ne zaradi sovraštva do
frank. Nasprotno, imel jih je rad.
mpak bohemska natura mu ni da-
la, da bi se trajno navezal na eno
emo.

Se v mladih letih, ko je bil Briand kromen advokat v francoskem doželeškem mestu Nantesu, se je seznanil z ženo nekega ondotnega sodnika, go. Noteaujeve. Razumel je, da sta se dobro in gospa si je večkrat utrgala kakšno urico, da je razarala svojega soproga. Nanteški sodalostni nosovi so kmalu izvedeli, da veljajo ukradene urice Briandu in so nekoč naščuvali proti zaljubljenema policijo. — Stražnik je počakal, da se je znoil, potem je šel in zalotil Brianda in njegovo prijateljico v postelji, ki ga more pričarati samo zaupen. Tedaj pa hop po Briandu! Vlekel ga je na stražnico in prav je, Francija država, kjer so kakšne ljubavne avanture velikodušno spregledajo, je imel Briand velike neprijale. Sitnarili so takole okoli njega, da se je moral povedati izvrševanju prakse tega je preselil v Pariz. Senca tistega nanteškega doživljanja je še spre-

Brian je stresel svojo levjo gr
va na glavi in skomignil z rameni
češ, ne spominjam se več...

Kakor rečeno, se doživljaj v Nantesu ni pozabil do konca Briandovega življenja. Po smrti pa je celo oživel. Briand, ki je bil velik kavalir v ljubezni, je namreč svojih oporoki pozabil na go. Noterjane, ki mu je v življenju tolikokrat nudila uteho. Zapisal je svoje premoženje, ki ga cenijo na tri milijone frankov, svoji sestrinjenemu sinu. Tedaj se je oglašila ga. Noteau pri teh sorodnikih in jih opomnila, da vsekakor tudi nji nekaj pritiče v tej zapuščini. Državnikova sestra in nečak pa sta jo zavrnila, da ji ne gre nič, ker ni bila pokojnikova zakonita žena.

Gospa Noteaujevo je to tako razburilo, da je sklenila poslužiti se zadnjega sredstva, ki ga ima na razpolago v boju proti svojemu mrtvemu prijatelju. Zagrozila je, da bo začela priobčevati Briandovo korespondenco. Našel se je nekdo, ki je bil pripravljen končati v Ameriki, vsi so pomislili Noteaujevi precejšnji, ki so bili za odkup tle pisen. To je očitno učinkovalo na Briandove rodnike, da so se omečili. Pomislili so Noteaujevi odškodnino, če prepušči pisma njim namestu ameriškim listom v priobčitev. Madam Noteau se je nekaj časa pogajala s sorodniki, naposled pa je izjavila, da ji ponujajo premalo in da bi korespondenco poslala čez morje. Briandovi sorodniki se zdaj trudijo na vse pretege, da bi preprečili razkritje teh ljubavnih pismen, ker nočejo, da bi korespondenca zasenčila slavo enega največjih državnikov, ki jih je imela Francija v zadnjem času.

la garnizijska bolnica prepolno bol-
nih vojakov. Po intervenciji d-

Vsaki
KNJ.

POUČNE
POVESTI
SPIŠI ZA
se do
"GLAS
216 W. 18th Street
POPOLEN CEN
V TEM LISTU

po toplomer, je vzel barometer, ga položil v odprtino in ga potegn

čez deset minut iz nje z besedami

ourstne
IGE

KNJIGE
in ROMANI
MLADINO
bi pri
NARODA"
t New York, N. Y.
IK JE PRIOBČEN
U VSAKI TEDEN

Gospa REGINA Roman iz življenja: ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

71

Rad si bom poiskal to čast, mišljiva gospica kakor hitro zopet pridem v Erfurt.

Toda odločil se je, da bo ta obisk, kateremu se ni mogel izogniti, ne da bi se pokazal neuljudnega, kar najbolj kratek in popolnoma družabnega značaja. Tom je spoznal, da je bila Georgina Donaldova zelo zanimiva osebnost in da je imela na sebi nekaj, kar je moglo biti za moškega nevarno. Skušal si je predstaviti, v kakih odnosih je bila z njegovim bratom. Rečda je, da ga je ljubila in nato je bres ženskega srca priznala, da je bila v tej zaročni zvezi z njim samo s čuti. Ali si je njegov brat tudi proti tej ženski naložil kak greh; ali je bilo to njegovo delo, da jo potegnil iz nje-nega mira? Kakor je bil bladen do svojega brata, je moral vendar priznati, da ga je njegova samozavestna zunanjost včasih prevzela. Koliko bolj je mogel omamiti žensko, ki ga je ljubila. In vendar je imela moč, da se mu je odpovedala, ko je opazila, da je surov in zloben človek. S tem je Georgina pokazala veliko moč in odločnost. Toda tedaj je bila mnogo mlajša in je torej že takrat bila zelo samostojna. Torej, kot rečeno, Georgina ga je zelo zanimala, četudi je ni mogel dobro prenašati.

Naukrat pa se Georgina vstavi in noče več dalje plesati, ker je opazila, da ga je pažnja do nje zapustila. Da se je pa v resnici bavil z njo, tega ni vedela.

Imam dovolj. Pravzaprav je plesanje neumnost. Prosim, pojdite z menoj v to-le sobo; tukaj se morava nemoteno še nekaj časa razgovorjati.

Sicer se ne bi smel več z njo še dalje razgovorjati, ker se je moral posvetiti še drugim gostom, tudi njena zapovedovalnost mu ni prav nič ugajala. Toda proti dami, ki je bila njegov gost, ni smel biti neuljuden. In tako je pelje v prazno sobo ter sede na stol njej nasproti. Georgina ga nekoliko izprašuje o njegovem življenju v Transvaalu in Tom ji odgovarja. Ko sta bila tako zatopljena v pogovor, gre Urška mimo sobe in pogleda skozi vrata. Vedela je, da je bila s Tomom zmenjena za prihodnji ples in ga je iskala. In sedaj ga vidi samega z mlado damo, ki jo je s svojimi temnimi očmi izživljajoče pogledala. Tomovega obraza ni mogla videti, toda bil je sklonjen naprej in je bilo videti, kot da je z velikim zanimanjem opazoval damo. Najprej je hotela vstopiti in ga opozoriti, da mora z njo plesati, toda tega ni mogla; nena nevidna sila jo je zadrževala.

Malo potrta gre dalje.

Georgina Donaldova pa je pažno poslušala, kar ji je Tom pripovedoval. Pri tem ga Georgina nepremično gleda in — ugajal ji je, vedno bolj ugajal, čim dalje je govoril z njo, kot ji od časa njene zaroke, še ni nikdo ugajal. Nekaj posebno privlačnega je puhtelo iz njega. To ni bil mož, ki bi jo dolgočasil. Najrajši bi se bila celi večer razgovarjala z njim. Toda sedaj prične godba igrati za ples, na katerega je povabil Urško — in tedaj zanj ni bilo več nobenega zadržka. Sredi pogovora vstane.

Milostljiva gospica, sedaj me morate oprostiti, ker sem obvezan za ta ples. Ali vas smem peljati k vašim starišem?

Njene lepe, toda malo samozvestne ustnice se zganejo, toda vendar takoj vstane.

Seveda, kot gostitelj, imate dolžnosti. Škoda, zelo je bilo zabavno z vami se pogovarjati. Toda to bova še nadomestila.

Ob njegovi strani gre v dvorano. Tam ni opazil, da so mu Urškine oči nemirno in nestrpno sledile. Ali je pozabil, da je imel ta ples plesati z njo?

Tom pripelje Georgino na njen prostor, se uljudno prikloni in se nato obrne, da bi poiskal Urško. Njeno modro krilo zagleda na drugi strani dvorane in gre proti njej. Urška mu že pride nasproti.

O, stric Tom, bala sem se že, da si pozabil, da si mi obljubil ta ples.

Njegovo srce vriska, lko jo zagleda. Bilo mu je, kot bi po dolgi žeji pil iz svežega studenca, ko ji pogleda v njen mični obraz. Hvala Bogu, na nje ni bilo nič nadutega, nič neženskega.

Tak črn stric vendar ne bom, Urška, vedno držim svojo besedo, to veš. Četudi sem moral prekiniti zelo zanimiv pogovor. Govoril sem z gospico Georgino Donaldovo, veš, nekdanjo nevesto mojega brata. Marsikaj je hotela vedeti in moral sem biti skoro neuljuden, da sem se oprostil za ta ples.

Urška ga vsa srečna gleda.

Samo, da nisi pozabil.

Kako se zabavaš, Urška, na tvojem slavlju?

Krasno, vse svet mi je čestital. Ako se bodo izpolnili vsa vsehila, ki so mi jih prinesli, mi ne more nikdar svet iti slabo do moje pozne starosti. In dr. Nimrod je tako dobro razpoložen, da ne prideš iz smeha. Razum tebe pleše najbolje. Za druge mlade gospe me ni nič, toda za nekatere mladičine damami sem se zelo dobro zabaval, bile so z menoj zelo prijazne. In hotela sem te prositi, da mi dovoliš, da jih povabim na tenis. K temu so mi namignile.

Tom se nekoliko smeje. Ne da bi bil le malo domišljav, je vendar le vedel, da se mlade dame zanj zanimajo, seveda zato, kot je mislil, ker je bogat. Da bi imel še kakšno drugo privlačno silo za mlade dame, na to ni niti mislil.

Tako, tako, namignile so ti, potem pa jih zaradi mene kar povabi, kadarkoli se ti poljubi. Toda prosim, skrb za to, da vedno prej vem, kdaj pridejo, da se umaknem.

Ali jih ne maraš videti? Potem pa te s tem samo odganjam. — Bog obvaruj, Urška, saj imam vendar kak opravke v Hartau, ali v tovarnah, za to moram čas prav dobro porabiti.

Urška se mu nasmeje in se veseli, da se za druge mlade dame ni prav nič zanimal.

Tom pa je bil srecen, da jo je mogel celi ples imeti v oprijemu. Ko je bil konec plesa, mu pravi pomembno:

Torej, ne pozabi najinega prihodnjega plesa, stric Tom.

Tom ji priklima. — Brez skrbi.

In Tom gleda za njo, ko je šla k skupini mladih dam in je z njimi živahno govorila.

Georgina Donaldova je z velikim zanimanjem gledala za Tomom, ko je šel od nje. Ta mladi gospod ji je zelo ugajal. Njegova prožna hoja, visoka, močna in mišična postava, njegovo pomorno, na naravno obnašanje, njegove razumne in ljubeznive oči, lepo oblikovano čelo in majhne, pa značilne ustnice, okoli katerih je življenjski boj začetel vidne znake, pri tem njegov možati nastop — to je bilo vse kaj drugega, kot mladi pobačini, ki so se pehali po dvorani in si domišljevali, da so polbogovi. Tom je bil mož, celi mož, to je čutila, mož, ki ji je ugajal.

Po dolgih letih je Georgina zopet občutila, da ima še srce v prsih in gotovo kri v žilah. In ravno zato, ker se je toliko časa varovala gorkega razburjenja, jo je sedaj zanimanje za Toma prijelo s tako silo. Čutila je, da je to mož, da se ji izplača, če se mu vkloni.

Videla je, kako je plesal z Urško, svojo varovanko. Nevoljno je skrbila svoje ponosne obrvi. Zaradi te mlade goske je prekinil z njo pogovor! Toda kmalu se ji je zdelo vestno, da niti svoje varovanke ni hotel pustiti čakati. To je kazalo na njegov velik obzir do ženskega spoštovanja in to ji je ugajalo. Opazovala ga je celi večer in je vedno bolj znala priti v njegovo bližino. Toda njegove dolžnosti kot gostitelj so mu vzele čas, tako se ji ni več posrečilo, da bi ga zapletla v kak daljši pogovor.

(Dalje prihodnjič.)

KITOV ŽOLČNI KAMEN

Že v starodavnih časih je imela ambra bajno vrednost. Že stoletja preden so ugotovili njen izvor, je postalo pomembno trgovsko blago, ki so ga uporabljali za razne dišave, zdravila in ljubezensko pijačo.

Sele v novejšem času so dognali pravi izvor ambe, ki ni nič drugega kakor bolezenski izloček jeter kita. Lovei kitov se prav tako veselijo, ako ujamejo bolnega kita, ki jim ne da dosti masti, kakor popolnoma zdravo morsko žival; kajti oni dobro vedo, da bodo našli v njegovem drobovju ambro.

Ambra je neprozorna. Njen duh je silno prijeten. Ima tudi posebne značilnosti. Kakor na primer baldrijan privlači mačke, tako je znano o ambri, da človeku silno prijetno diši; le malo ljudi je, katere ta dišava odbija. Tem pa je neprijetna ne glede na to, ali je bolj ali manj čista in močna.

Robert Cushman Murphy poroča v reviji "Natural History", da sestoji ambra iz mešanice organskih snovi. Ambro si lahko predstavljamo nekako v podobni žolčnih kamnov. Po vsem tem je jasno, da ni ta dragoceni kamen prav nič prijeten kitu, ker je pač produkt določene bolezni.

Kulturni narodi uporabljajo ambro pri sestavljanju raznih dišav. Malajci in Kitajci jo rabijo za nekak priboljšek vinu, ki naj s tem dobi boljši aroma. Njeno kakovost preizkusijo s tem, da nekaj drobcev vržejo v vroč čaj. Ako je ambra izvirna, se popolnoma raztopi in ne pusti za seboj mastne plasti. Učenjakom se doslej ni posrečilo najti metode, s pomočjo katere bi bilo znanstveno mogoče preiskati pristnost ambe. Njeno kakovost lahko preizkusijo samo strokovnjaki, kakor na primer lahko ocenijo vino in njegov aroma vinski izvedenec. Tvorilčarji dišav tudi potrosijo nekoliko ambe v alkohol in jo potem ocenjujejo po duhu, ki ga izloča. Barva črne ambe je v zvezi z o-kolnostjo, da kit požre velikanske množine ribe črnice. Če pa ambra ostane dalj časa pod morjem, dobi svetlejši barvo.

Cene ambe so nenavadno visoke. En kilogram stane danes 500 do 700 dolarjev. Lahko rečemo, da ambra odtehta zlato. Že leta 1859 je "Ledger", list v Bostonu, poročal, da so našli v enem samem kitu ambro, ki je tehtala 750 funtov. Danes si učenjaki razbijajo glavo s vprašanjem, ali bi morda ne bilo mogoče sestaviti ambro umetno. Ako bi se to posrečilo, bi seveda zgubila na vrednosti naravna ambra. Murphy priporoča raziskovalcem, naj preizkušajo mast črne ribice, polipov in drugih raznih rib, s katerimi se hrani kita. Borda se jim bo potem posrečilo najti sestavo ambe.

Pisce pripoveduje, kako je sam bil priča nenavadnemu prizoru, ki je bil njemu dokaz, koliko rib črnic lahko požre kit. Ujeli so 11 do 12 m dolgega kita. Ko se je boril s smrtjo, je nenađoma pričel bruhati iz sebe ribe črnice. Največja izmed njih je bila kvečje-mu 60 cm dolga. Kakor da bi metal iz sebe polne sode te ribe! Končno se je okoli kita, ki je pripeljal na vrh in poginil, napravila plast kakih 500 kvadratnih metrov samih rib črnic!

NA STRAŽI V ANTARKTIDI

Ko dospe admiral Byrd na svoji novi ekspedicijski v Antarktidi do Kitovega zaliva, bo gotovo zadovoljen, kajti svoj stari glavni stan, sedež svoje slavne ekspedicijske leta 1929, taborišče "Little America" bo našel v popolnem redu. Četvorica njegovih tedanjih spremljevalcev je ostala namreč od tistega časa tam, da bi preprečila uničenje dragocenih naprav po divjeh naravnih elementih. Še pred kratkim so ujeli v San Franciscu brezlično brzojavno iz Male Amerike, ki veli, da je vse v najlepšem redu in da se štirje junaki silno veselijo, trenutka, ko bodo zopet zagledali svojega starega vodjo Byrda.

Dejo teh štirih junakov je naravnost čudovito. Šlo je za to, da ohranijo v redu celo taborišče s tučati zgradb, veliko radijsko postajo, elektrarno s hangarjem, v katerem je celo še eno letalo. V

BOŽIČ V STARI DOMOVINI.

Hamburg American Line je priredila dva pripravna božična izleta za one, ki hočejo preživeti praznike v domovini.

Parnik Albert Ballin bo odplul 9. decembra z dvema skupinama. Prvo, iz Srednjega Zapada, bo vodil Mr. Ernest Schublin, član Hagap čikaškega urada, druga, iz vzhodnega dela dežele, bo pod nadzorstvom Mr. Ernsta Zimmera iz newyorškega urada.

12. decembra bo odplul iz New Yorka parnik St. Louis, na katerem bo potovalo dosti potnikov, ki hočejo biti za Božič doma.

Oba parnika bosta na razpolago vsem onim, ki se hočejo udeležiti kateregakoli teh izletov. Kakor vedno, bo tudi to pot na razpolago izborna kuhinja.

Potniki bodo s tema dvema parnikoma dospeli v svoj rojstni kraj par dni pred Božičem, da bodo lahko v družbi svojih prijateljev in znancev še predno se bodo svesčanosti pričele.

Prostore za ta dva izleta si lahko zajamčite pri kateremkoli lokalnem agentu ali v uradih Hamburg-American Line.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

tistih krajih pa divjajo najhujši snežni viharji, kar ji svet sploh pozna, in nikjer ni človek tako osamljen in daleč od življenja kakor tam. Vendar so vzdržali polna štiri leta.

Samo enkrat na leto jih je obiskal majhen parnik, da jim pripelje provianta in drugega potrebne materiala, predvsem premoga. Leta 1930 je moral priti celo zdravnik, ker je eden izmed ozvešnih čuvajev v Antarktidi zbolel. Zdravnik ga je hotel vzeti s seboj, toda bolnik se je branil ostaviti svoje mesto in so ga potem zdravili njegovi tovariši.

Tudi drugače niso ti močje držali rok križem. Z dvojimi sanmi s pasjo vprego so opravili številne martje ekspedicijske in nabrali mnogo dragocenega materiala. Posebno bogato je bilo geološko gradivo, kakor so sporočili po radiju.

Za Božič "ILE DE FRANCE"

25. NOVEMBRA in 16. DECEMBRA

ALI NA KRASNEM NOVI PARNIKU

"CHAMPLAIN"

2. DECEMBRA

ČISTE, MODERNE KABINE DOBRASLUŽBA
NIZKE CENE ZA VSE DELE SLOVENIJE

Za pojasnila in karte vprašajte pri —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

FRENCH LINE

Potujte v Slovenijo preko Havre z našimi osebno vodenimi izleti na modernem ekspresnem parniku —

... SKUPNA ...
POTOVANJA
in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

ILE DE FRANCE — 25. NOVEMBRA
BERENGARIA — 29. NOVEMBRA
EUROPA — 15. DECEMBRA
BERENGARIA — 15. DECEMBRA
ILE DE FRANCE — 16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priklasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company
TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOŽNIN LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

4. novembra: Volendam v Boulogne, Saturday v Trst, Ile de France v Havre
8. novembra: Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre, Bremen v Bremen
10. novembra: Rotterdam v Boulogne, Berengaria v Cherbourg
11. novembra: Milwaukee v Hamburg, Rex v Genoa, Champlain v Havre
15. novembra: Pres. Roosevelt v Havre, St. Louis v Hamburg, Majestic v Cherbourg
17. novembra: Stettin v Boulogne, Paris v Havre
18. novembra: Augustus v Genoa
22. novembra: Druschland v Hamburg, Washington v Havre
25. novembra: Europa v Bremen, Vredam v Boulogne, Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre
29. novembra: New York v Hamburg, Pres. Harding v Havre, Berengaria v Cherbourg
2. decembra: Volendam v Boulogne, Vulcania v Trst, Champlain v Havre
3. decembra: Bremen v Bremen, Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre
3. decembra: Rex v Genoa, Majestic v Cherbourg
12. decembra: St. Louis v Hamburg
13. decembra: Pres. Roosevelt v Havre
14. decembra: Paris v Havre
15. decembra: Berengaria v Cherbourg, Europa v Bremen, Conte di Savoia v Genoa
20. decembra: Washington v Havre, Hamburg v Hamburg
22. decembra: Olympie v Cherbourg
27. decembra: New York v Hamburg, Bremen v Bremen, Pres. Harding v Havre, Pennland v Havre